

T.C.
ÇEVRE VE ŞEHİRCİLİK BAKANLIĞI
Strateji Geliştirme Başkanlığı

7/2037-
7/2040
s.k. 73

SÜRELİDİR

Sayı : 30824082/610- 1858
Konu : Yazılı Soru Önergeleri.

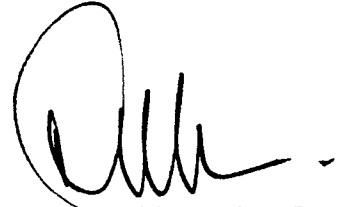
.../.../2016
07 Nisan 2016

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

İlgi : 24/02/2016 tarihli ve 43452547-120.07-20772 sayılı yazınız.

İstanbul Milletvekili Gamze AKKUŞ İLGEZDİ, İzmir Milletvekili Ertuğrul KÜRKCÜ, Muğla Milletvekili Nurettin DEMİR ve İstanbul Milletvekili Barış YARKADAŞ'ın; şehirlerdeki katı atık toplayıcıları, atık kağıt işçileri ve firmaların atık kağıt işçilerinden kağıt almasını yasaklayan düzenleme hakkında Bakanlığımıza yönelmiş oldukları 7/2037, 7/2038, 7/2039 ve 7/2040 Esas sayılı yazılı soru önergeleri incelenmiş olup, bunlara ilişkin cevaplarımız ekte sunulmuştur.

Bilgilerinizi ve gereğini arz ederim.

Fatma Güldemet SARI
Bakan

EK:

- Cevap Yazısı (4 Adet- 7 Sayfa)
- Tablo (2 Adet- 6 Sayfa)

7/2038
S.K. 73

İZMİR MİLLETVEKİLİ
SAYIN ERTUĞRUL KÜRKCÜ'NÜN
TBMM 7/2038 ESAS SAYILI
YAZILI SORU ÖNERGESİNE
DAİR SORULAR VE CEVAPLARI

SORULAR:

Bakanlığınız tarafından 20 Ocak 2016 tarihinde atık kağıt toplayıcılarından kağıt satın alan şirketlere ve esnafa tebligat ve denetim memuru göndererek tebliğ ettiği karara göre kağıt toplama işçilerinden atık kağıt alanlara 140 bin TL ceza ödeyecekleri bildirilmiştir. Başta İstanbul, Ankara ve İzmir olmak üzere uygulamaya koyduğu düzenlemeyle binlerce kağıt işçisini bir anda işsiz bırakan bu karar, yalnızca az sayıda işçinin firmalarda çalıştırılması, geri kalanının da bir anda işsiz kalması yani sektördeki atık toplama kapasitesinin düşürülmesi anlamına gelmektedir. Basına yansıyan haberlerde Ankara merkezli SİMAT Şirketi ve Çınar Kağıt Şirketleri isimli iki firmanın, faaliyetin düzensizliğinden şikayet ederek bu kararı aldırıldığı iddia edilmektedir. Atık Kağıt İşçileri Derneği'nin açıklamasına göre firmaların tüm Türkiye'de 1 ayda topladığı kağıdı sokakta kağıt toplayan işçiler, yalnızca Ankara'da 1 haftada toplamaktadır. Atık kağıt işçilerinin kağıt toplaması engellendiğinde firmaların günlük topladığı atık artacak bu da karlarının artmasına sebep olacaktır. Aynı derneğin verilerine göre Türkiye'de yaklaşık 500 bin kişiye gelir sağlayan kağıt işçileri, topladığı kağıtları atık toplama tesislerine satarak ailelerinin geçimini sağlamaktadır.

Bu gerekçeyle;

- 1) Türkiye'de çalışmakta olan atık kağıt işçisi sayısı kaçtır? Bunların haftalık kağıt toplama kapasitesi nedir?
- 2) Türkiye'de atık kağıt toplama işinde faaliyet gösteren firma sayısı nedir? Bu firmaların isimleri nelerdir? Bu firmaların haftalık kağıt işleme kapasitesi ne kadardır?
- 3) Atık kağıt işleme ve toplama işi yapan firmaların çalıştırdığı işçi sayısı kaçtır? Her bir firmanın çalıştırılacak işçi kapasitesi ne kadardır?
- 4) Bakanlığınız söz konusu kararı alırken basında iddia edildiği gibi SİMAT ve Çınar Kağıt şirketleriyle görüşmüş müdür? Görüşmüşse bu görüşmeler hangi tarihlerde olmuştur? Bu görüşmelerin içeriği nedir?
- 5) Bakanlığınız tarafından yüzbinlerce kişiyi ilgilendiren bu karar sonucunda işsiz kalacağı açık olan atık kağıt işçilerinin istihdam edilmesi amacıyla Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığı ile koordineli bir çalışma yürütülmüş müdür? Yürütülmüşse bu çalışmanın içeriği nedir?

CEVAP:

Bilindiği üzere, sokak toplayıcıları herhangi bir kayıt sistemine dâhil olmadan atık toplayan kişilerden mütevellit olup, sokak toplayıcılarının sayılarına ilişkin basında yer alan rakamların gerçeği yansıtmadığı değerlendirilmektedir. Ülkemizde toplanan atık kâğıt verilerine göre bir analiz yapıldığında, sokak toplayıcılarının sayısının ifade edilen rakamların çok çok altında olduğu bir gerçektir.

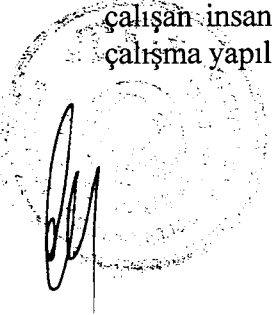
Katı atıklar içinde önemli bir yer tutan ambalaj atıklarının oluşturduğu çevresel ve görsel kirliliğin önlenmesi, atıkların kaynağında asgari seviyeye indirilmesi ve imkanlara göre yeniden ekonomik değer haline getirilerek, ekonomik döngüye dahil edilmelerinin sağlanması için Bakanlığımızca gerekli hukuki ve teknik düzenlemeleri içeren mevzuat hazırlanarak, 2005 yılında Ambalaj Atıklarının Kontrolü Yönetmeliği olarak uygulanmaya başlanmıştır. İş bu yönetmelik, ihtiyaçlar dahilinde revize edilerek yürürlükteki son hali 24.08.2011 tarih ve 28035 sayılı Resmi Gazetede yayımlanmıştır. Mezkur yönetmelik hala yürürlükte olup, bu çerçevede yeni bir düzenleme yapılmamıştır.

Diğer taraftan bu konuya ilişkin olarak, sadece belirli paydaşlarla değil, sektörde faaliyet gösteren ilgili tüm paydaşlardan konuya dair görüş ve öneriler alınmıştır. Yönetmelikte tanımlanan sistem içerisinde, kanunlardan gelen yükümlülüklerin yanı sıra, ambalaj atıklarının ayrı bir kaynakta toplanması belediyelerin sorumluluğuna verilmiştir. Belediyeler, sınırları dahilinde oluşan ambalaj atıklarını, toplama ve türlerine göre ayırmak üzere kendisi bir tesis kurabileceği gibi, bu konuda lisanslı bir işletmelerden hizmet alımına da gidebilmektedir. Ayrıca, Bakanlığımız tarafından sözü edilen işletmeler ile herhangi bir görüşme yapılmamıştır.

Sokak toplayıcılarının diğer ülkelerde de olduğu gibi bizim ülkemizde de değerlendirilebilir atıkların piyasada fiyatının artmaya başladığı dönemlerde genellikle nüfusun yoğun olduğu büyükşehirlerde faaliyet gösterdikleri görülmektedir. Sokak toplayıcılarının oluşturulmaya çalışılan mevcut sistem içerisine entegrasyonu konusunda geçmiş yıllarda da Bakanlığımız koordinasyonunda pilot çalışmalar yürütülmüştür. Ancak, özellikle sokak toplayıcılarının sisteme dahil olmak istememeleri, kayıtlı ve sigortalı çalışma şartlarına olumlu yaklaşmamları sebebiyle önemli sonuçlar alınamamıştır

Ayrıca, Bakanlığımız; sokak toplayıcılarını temsil eden dernekler ve ilgili kurum/kuruluşlar ile yaptığı toplantı ve görüşmelerde, sokak toplayıcılarının genel anlamda sisteme entegrasyonu, sağlıklı çalışma koşulları altında, atıkların çöple karışmadan ayrı ve temiz toplanması başlığı altında değerlendirmelerde bulunmuştur.

Bakanlığımız faaliyetleri kapsamında; katı atık toplayan lisanslı şirket sayıları ile bu şirketlerin tesis kapasitelerinin illere göre dağılımını gösteren veriler, (EK-1) tablo halinde ilişikte yer almaktadır. Diğer taraftan, bu şirketlerin işçi istihdamları, ödedikleri vergiler, toplanan katı atıkların aylık ve yıllık ekonomik değerleri, Ülkemiz ekonomisine katkıları, söz konusu sektörde çalışan insanların sosyal güvenceleri gibi hususların doğrudan değerlendirilmesi veya bu yönde çalışma yapılması, Bakanlığımızın yetki ve görevleri dahilinde bulunmamaktadır

BAKANLIĞIMIZ VERİLERİNE GÖRE, TÜRKİYE GENELİNDE KATI ATIK TOPLAYAN LİSANSLI ŞİRKET SAYILARI İLE BU ŞİRKETLERİN İLLERE GÖRE DAĞILIMI VE AYLIK KATI ATIK TOPLAMA TESİS KAPASİTELERİ

GEÇİCİ FAALİYET BELGESİ BULUNAN TESİS SAYILARI	
AMBALAJ ATIĞI TOPLAMA AYIRMA TESİSİ	82
AMBALAJ ATIĞI GERİ KAZANIM TESİSİ	176
AMBALAJ ATIĞI TOPLAMA AYIRMA TESİSİ + AMBALAJ ATIĞI GERİ KAZANIM TESİSİ	51
TOPLAM	309

ÇEVRE İZİN VE LİSANS BELGESİ BULUNAN TESİS SAYILARI	
AMBALAJ ATIĞI TOPLAMA AYIRMA TESİSİ	301
AMBALAJ ATIĞI GERİ KAZANIM TESİSİ	406
AMBALAJ ATIĞI TOPLAMA AYIRMA TESİSİ + AMBALAJ ATIĞI GERİ KAZANIM TESİSİ	139
TOPLAM	846

İLLER	AMBALAJ ATIĞI TOPLAMA VE AYIRMA TESİSİ		AMBALAJ ATIĞI GERİ KAZANIM TESİSİ		AMBALAJ ATIĞI TOPLAMA AYIRMA TESİSİ + AMBALAJ ATIĞI GERİ KAZANIM TESİSİ		TOPLAM
	GEÇİCİ FAALİYET BELGESİ	ÇEVRE İZİN VE LİSANS BELGESİ	GEÇİCİ FAALİYET BELGESİ	ÇEVRE İZİN VE LİSANS BELGESİ	GEÇİCİ FAALİYET BELGESİ	ÇEVRE İZİN VE LİSANS BELGESİ	
ADANA	4	11	11	17		4	47
ADYAMAN			1		1	1	3
AFYONKARAHİSAR	1	2		1		1	5
AĞRI							0
AMASYA							0
ANKARA	10	16	3	16	2	3	50
ANTALYA	2	17	15	13		5	52
ARTVİN							0
AYDIN	3	8		2		1	14
BALIKESİR	1	4	1	7	2	6	21
BİLECİK		3		3	1		7
BİNGÖL							0
BİTLİS							0
BOLU		2					2
BURDÜR							0
BURSA	2	20	14	35	4	14	89

ÇANAĞKALE		5		1			6
ÇANKIRI				1			1
ÇORUM	2	1		7	1	1	12
DENİZİ	3	6	4	8	1		22
DİYARBAKIR		2	2			1	5
EDİRNE	1	3		1		1	6
ELAZIĞ		2					2
ERZİNCAN	1	1		2			4
ERZURUM		2	1	1			4
ESKİŞEHİR	1	2	5	3	4	7	22
GAZİANTEP	1	7	16	35	5	5	69
GİRESUN							0
GÜMÜŞHANE				1			1
HAKKARİ							0
HATAY		4	2	5		2	13
ISPARTA		1		2			3
MERSİN	1	9	5	9	1	4	29
İSTANBUL	11	35	21	58	1	7	133
İZMİR	5	25	16	31	3	4	84
KARS							0
KASTAMONU	1				1		2
KAYSERİ	4	4	6	15	2	8	39
KIRKLARELİ	1	7		4	1	1	14
KIRŞEHİR		1					1
KOCAELİ	4	11	12	28		12	67
KONYA		5	6	15	2		28
KÜTAHYA	1	2	2	6	5	5	21
MALATYA		2	1	1	1	2	7
MANİSA	3	9	4	13	2	7	38
KAHRAMANMARAŞ	1	2		1		3	7
MARDİN		1				1	2
MUĞLA	1	7	1	2	1	1	13
MUŞ							0
NEVŞEHİR		1			1		2
NİĞDE		1		1			2
ORDU	1	2	1	1			5
RİZE	1	2					3
SAKARYA		9	3	10	1	5	28
SAMSUN	2	5	2	9		2	20
SİİRT							-
SİNOP							0
SİVAS	1			1		2	4
TEKİRDAĞ	2	19	10	16	4	13	64
TOKAT	1	2			1		4

TRABZON	1	2		4		1	8
TUNCELİ							0
ŞANLIURFA		1	1	1			3
UŞAK		3	1	8	1	2	15
VAN	3	2					5
YOZGAT			3	1			4
ZONGULDAK		2	1				3
AKSARAY	1	1	2	3	1	3	11
BAYBURT							0
KARAMAN		1	1	1		1	4
KIRIKKALE	1		1			1	3
BATMAN	2		1				3
ŞIRNAK							0
BARTIN		1					1
ARDAHAN	1	1					2
İĞDIR							0
YALOVA		1		2		1	4
KARABÜK		1		1			2
KİLİS							0
OSMANIYE		3		1	1		5
DÜZCE		2		2		1	5